

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัด
เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน
THE PRIORITY NEEDS OF DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF RANGSIT
CITY MUNICIPALITY SCHOOLS PATHUM THANI PROVINCE BASED ON
THE CONCEPT OF STUDENT WELL-BEING

พรพรหม พานิชเจริญ^{1*} ธีรภัทร กุโลภาส²

Pornprom Panitjaroen^{1*} Dhirapat Kulophas²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Department of Educational Management, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Thailand

*Corresponding Author E-mail : 6480184127@student.chula.ac.th

Received: March 15, 2023; Revised: April 24, 2023; Accepted: May 01, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ในภาพรวมคือ 0.127 ($PNI_{Modified} = 0.127$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.136$) รองลงมา คือ การการวัดและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.126$) และขอขยายการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.121$)

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น การพัฒนาการบริหารวิชาการ ความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the priority needs of developing academic management of Rangsit City Municipality schools Pathum Thani Province based on the concept of student well-being. The informants consisted of 8 administrators and 73 teachers. The research instruments were a rating-scaled questionnaire about approaches for developing academic management of Rangsit City Municipality schools Pathum Thani Province based on the concept of student well-being and evaluation form to testify appropriateness and feasibility of approaches. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, PNI_{Modified}, mode, and content analysis. The result showed that overall, the priority needs of developing academic management of Rangsit City Municipality schools Pathum Thani Province based on the concept of student well-being was 0.127 (PNI_{Modified} = 0.127). The highest priority need was developing a school curriculum (PNI_{Modified} = 0.136), followed by measurement and evaluation (PNI_{Modified} = 0.126) and the lowest priority needs was developing students' learning process (PNI_{Modified} = 0.121).

Keywords: Priority needs, Developing Academic Management, Student Well-Being

บทนำ

สหประชาชาติได้มีมติเชิญชวนให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกทั่วโลกนำมามุมมองความอยู่ดีมีสุขไปกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะ เนื่องจากสหประชาชาติแสดงความเห็นว่าการชี้วัดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไม่เพียงพอที่จะชี้แนะหรือทำให้ประชาชนมีความสุข (ดวงพร อุณจิตต์, 2557, น. 15) ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงเล็งเห็นความอยู่ดีมีสุขของคนไทยให้เป็นหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เห็นได้จากการที่รัฐบาลได้บรรจุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทยไว้ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นับจากนั้นมาประเทศไทยจึงได้มีการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม คนไทยในทุกช่วงวัยเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, 2560, น. 15) และตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยตัวชี้วัดที่ 1 ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580), 2561, น. 31) แต่ในปัจจุบัน คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยได้ลดลง อีกทั้งระดับสุขภาวะ และโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา/ฝึกอบรมลดลง (กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2564, น. 58)

เทศบาลนครรังสิต คือหนึ่งในองค์กรที่ให้ความสำคัญด้านคุณภาพชีวิตและการสร้างเสริมสุขภาวะ แต่กลับพบว่าโรงเรียนในสังกัดมีข้อควรพัฒนาด้านสุขภาวะในทุกระดับชั้น โดยมีข้อมูลจากวิสัยทัศน์เทศบาลนครรังสิต ที่กล่าวว่า “เปลี่ยนแปลงนครรังสิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า” ภารกิจที่ 2 การส่งเสริมภารกิจด้านสาธารณสุข สร้างเสริมสุขภาวะ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต และเป้าประสงค์ที่ 3 คือ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนแบบองค์รวม ทั้งการดูแลสุขภาพ การศึกษา สวัสดิการและสิ่งแวดล้อม (แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลนครรังสิต พ.ศ. 2566-2570, 2565, น. 44) แต่เมื่อพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของแต่ละโรงเรียนในสังกัด ต่างพบว่ามียุทธศาสตร์ที่ควรพัฒนาในทิศทางเดียวกัน เช่น โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

ใหม่ ๆ ควรส่งเสริมทักษะการเล่นแบบร่วมมือและรู้จักการรอคอย (โรงเรียนนครรังสิต สิริเวชชะพันธ์, 2564, น. 35) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา ครูควรมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และ เด็กรักเด็ก เพื่อนช่วยเพื่อนคนเก่งสอนคนอ่อน เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข (โรงเรียนดวงกมล, 2564, น. 25) และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ถึงแม้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และการจัดการตนเอง เพื่อฝึกทักษะในการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นและด้านสุขภาพทางกายและจิตสังคม โดยจัดให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ แต่กลับพบว่ามาตรฐานคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง (โรงเรียนมัธยมนครรังสิต, 2564, น. 49)

การบริหารวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด และเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (ไพลิน พิงพิทยากุล, 2562, น. 3) การบริหารวิชาการยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน (Ashdown & Bernard, 2012, p. 397-405 และ Barry et al., 2013, p. 16) แต่จากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิตผนวกกับข้อมูลด้านการบริหารวิชาการ สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิตยังไม่ทราบความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โดยใช้กรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนอย่างแน่ชัด ทั้งการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งส่งผลให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่คาดหวัง และจะนำไปสู่ผลกระทบต่อตัวผู้เรียนในอนาคต เนื่องจากรายงานของ Oxford Impact Evaluating Educational Products And Services From Oxford University Press กล่าวว่า ระดับความอยู่ดีมีสุขที่ต่ำและปัญหาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้อง อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคเมื่อเด็ก ๆ โตขึ้น และยังมีความเชื่อมโยงไปถึงปัญหาความยากจน ความเสียเปรียบ และการถูกกีดกัน (Penelope Woolf and Jane Digby, 2021, p. 7)

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ยังคงต้องพัฒนาการจัดการศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน และด้วยบริบทของเทศบาลนครรังสิตที่โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษา การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุข จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงปัญหาวิจัยและความสำคัญในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยใช้กรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน และนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1) การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล (กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550, 2550, น. 29-30; พระมหาประยูร ชาญโต (ยิววิชัย) และคณะ, 2564, น. 385-398; และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) โดยมีความหมายดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

องค์ประกอบการบริหารวิชาการ	ความหมาย
1. การพัฒนาหลักสูตร	การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้
2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้	การดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผล	การดำเนินการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง

2) แนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ประกอบด้วย ความพึงพอใจในตนเอง การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รอบข้าง การได้รับความช่วยเหลือจากครู การมีอิสระในการเรียนรู้ การมีทัศนคติเชิงบวกทางวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย และการมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ดี (Anderson & Graham, 2016, p. 348-366; Tong et al., 2019, p. 509-521; González-Zamar et al., 2020, p. 1-27; Clement, 2010, p. 37-62; Orkibi & Ronen, 2017, p.37-62; McKeering et al., 2021, p. 69-92; OECD, 2017, p.140-142; Ratelle et al., 2013, p. 893-910; Rodríguez-Ferrandez et al., 2016, p. 20-28; Yalçm & Malkoç, 2015, p. 915-929 และ พรทิพย์ จัปจิตต์, 2564, น. 1-8) โดยมีความหมายดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความหมายขององค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน

องค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน	ความหมาย
1. ความพึงพอใจในตนเอง (Self-esteem)	การรู้สึกพึงพอใจในสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ด้านการเรียนที่เกิดขึ้น สามารถรับรู้และเข้าใจธรรมชาติในสิ่งที่ตัวเองเป็น และยอมรับตัวตนของตัวเอง
2. การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (Purpose in life)	การมีเป้าหมายและทิศทางในชีวิต และดำเนินชีวิตด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนตามที่ตั้งใจไว้
3. การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รอบข้าง (Interpersonal Relationship)	การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รอบข้าง เช่น ครู และเพื่อน ๆ ผ่านการจัดการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
4. การได้รับความช่วยเหลือจากครู (Teacher support)	การได้รับความช่วยเหลือจากครูอย่างเต็มที่ เมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาด้านการเรียน
5. การมีอิสระในการเรียนรู้ (Sense of agency in learning)	การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามสิ่งที่ตนเองสนใจหรือถนัด

องค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน	ความหมาย
6. การมีทัศนคติเชิงบวกทางวิชาการ (Positive academic attitude)	การมีความกระตือรือร้นในการมาโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และพยายามทำความเข้าใจบทเรียน อยู่เสมอ
7. การเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย (Physical Activity)	การเข้าร่วมกิจกรรม กีฬา หรือการออกกำลังกายต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวร่างกายตั้งแต่ระดับปานกลาง (Moderate) ¹ ซึ่งโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน
8. การมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ดี (Good Eating Habit)	การที่ผู้เรียนรับประทานอาหารตามหลักโภชนาการตามช่วงวัย และครบทุกมื้ออาหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และนำข้อมูลที่ได้อ้อมาคำนวณหาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย/กรณีศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี จำนวน 101 คน และใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 81 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 8 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) และครูผู้สอนจากทุกโรงเรียน จำนวน 73 คน โดยเลือกแบบวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน (E) $\pm 5\%$

ตัวแปรที่ศึกษา

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ โดยการส่งแบบสอบถามในรูปแบบลิงก์ Google Forms ให้แก่ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 81 คน และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งแบบสอบถามทุกข้อนั้นได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน และระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ภายใต้การให้คำปรึกษาแนวทางในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษาและแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมานั้น ผ่านการตรวจสอบแล้วว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ตอบคำถามครบถ้วนทุกประเด็นอย่างสมบูรณ์

¹การเคลื่อนไหวร่างกายตั้งแต่ระดับปานกลาง (Moderate) คือ การเคลื่อนไหวร่างกายที่ทำให้รู้สึกเหนื่อยปานกลาง หัวใจเต้นเร็วขึ้น หายใจเร็วขึ้น หน้าแดงมีเหงื่อซึม ยังสามารถพูดเป็นประโยคได้ เช่น เดินเร็ว บันจอร์ยาน เดินขึ้นลงบันได ทำสวน การเสิร์ฟอาหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน โดยได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

- 1) ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญเป็นครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีความเชี่ยวชาญด้านความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน จำนวน 1 คน

โดยผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ ซึ่งใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.66 จำนวน 18 ข้อคำถาม และ 1.00 จำนวน 104 ข้อคำถาม

ทั้งนี้แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 39 ข้อ ด้านการจัดการจัดการเรียนรู้ 39 ข้อ และ ด้านการวัดและประเมินผล 39 ข้อ รวมทั้งสิ้น 117 ข้อ เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบายประกอบ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับของ Best (1981) และการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากสูตร Modified Priority Need Index (PNI_{Modified}) และจัดลำดับความต้องการจำเป็น นำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ โดยใช้สูตรคำนวณ PNI_{Modified} ของสุวิมล ว่องวาณิช (2562)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 และเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 79 และมีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นโดยพิจารณาจากกรอบแนวคิดการวิจัยทั้ง 2 กรอบแนวคิด ได้แก่ การบริหารวิชาการและองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน โดยได้สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน พิจารณาตามองค์ประกอบของการบริหารวิชาการพบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด

(PNI_{Modified} = 0.136) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล (PNI_{Modified} = 0.126) และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.121) ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครวังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน พิจารณาตามองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน มีผลดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อย พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.140) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความพึงพอใจในตนเอง (PNI_{Modified} = 0.159) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา (PNI_{Modified} = 0.136) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความพึงพอใจในตนเอง (PNI_{Modified} = 0.147) และการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{Modified} = 0.132) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความพึงพอใจในตนเอง (PNI_{Modified} = 0.150)

2. ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อย่อย พบว่า การวัดประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.127) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (PNI_{Modified} = 0.138) และทั้งการดำเนินการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลต่างมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมาในระดับที่เท่ากัน (PNI_{Modified} = 0.125) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดของทั้งการดำเนินการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล คือ ความพึงพอใจในตนเอง (PNI_{Modified} = 0.148 และ PNI_{Modified} = 0.157 ตามลำดับ)

3. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รายข้อย่อย พบว่า การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.123) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (PNI_{Modified} = 0.146) และทั้งการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ ต่างมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมาในระดับที่เท่ากัน (PNI_{Modified} = 0.120) ซึ่งข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดของการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ความพึงพอใจในตนเอง (PNI_{Modified} = 0.137) และข้อย่อยที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดของการจัดการเรียนรู้ คือ การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (PNI_{Modified} = 0.12)

ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครวังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน แยกข้อย่อยตามขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน แยกย่อยตามขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน								PNI _{Modified}	ลำดับ	
	1. ด้านจิตใจ		2. ด้านสังคม		3. ด้านสติปัญญา		4. ด้านร่างกาย				
	1.1 ²	1.2 ³	2.1 ⁴	2.2 ⁵	3.1 ⁶	3.2 ⁷	4.1 ⁸	4.2 ⁹			
1. การพัฒนาหลักสูตร	1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น	0.159 (1)	0.155 (2)	0.128 (8)	0.138 (5)	0.139 (4)	0.141 (3)	0.130 (7)	0.132 (6)	0.140	1
	1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	0.147 (1)	0.137 (4)	0.135 (5)	0.131 (6)	0.125 (8)	0.141 (2)	0.129 (7)	0.140 (3)	0.136	2
	1.3 การประเมินผลการเรียนรู้	0.150 (1)	0.140 (3)	0.120 (8)	0.143 (2)	0.124 (6)	0.127 (5)	0.121 (7)	0.128 (4)	0.132	3
	รวม PNI_{Modified}									0.136	1
2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้	2.1 การดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	0.137 (1)	0.121 (4)	0.108 (8)	0.135 (2)	0.122 (3)	0.119 (5)	0.108 (7)	0.108 (6)	0.120	2
	2.2 การจัดการเรียนรู้	0.125 (2)	0.127 (1)	0.122 (3)	0.120 (5)	0.121 (4)	0.114 (7)	0.112 (8)	0.118 (6)	0.120	2
	2.3 การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้	0.142 (2)	0.146 (1)	0.115 (6)	0.104 (8)	0.117 (5)	0.126 (3)	0.112 (7)	0.123 (4)	0.123	1
รวม PNI_{Modified}									0.124	3	
3. การวัดและประเมินผล	3.1 การดำเนินการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล	0.148 (1)	0.126 (4)	0.115 (7)	0.125 (5)	0.129 (2)	0.128 (3)	0.119 (6)	0.111 (8)	0.125	2
	3.2 การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล	0.157 (1)	0.123 (4)	0.142 (2)	0.114 (7)	0.089 (8)	0.131 (3)	0.122 (6)	0.122 (5)	0.125	2
	3.3 การวัดประเมินผลตามสภาพจริง	0.136 (2)	0.138 (1)	0.133 (4)	0.127 (5)	0.109 (8)	0.136 (3)	0.116 (7)	0.130 (6)	0.127	1
รวม PNI_{Modified}									0.126	2	
รวมทั้งสิ้น PNI_{Modified}									0.127		

² ความพึงพอใจในตนเอง, ³ การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต, ⁴ การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รอบข้าง, ⁵ การได้รับความช่วยเหลือจากครู

⁶ การมีอิสระในการเรียนรู้, ⁷ การมีทัศนคติเชิงบวกทางวิชาการ, ⁸ การเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย, ⁹ การมีพฤติกรรมโภชนาการที่ดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน สามารถสรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นในภาพรวม คือ 0.127 ($PNI_{Modified} = 0.127$) องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนที่ลำดับความต้องการจำเป็นมีความถี่มากที่สุด ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ คือ การพึงพอใจในตนเอง เมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีความต้องการจำเป็น แม้จะต่ำกว่า 0.32 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง มีความต้องการจำเป็นแต่ยังไม่วิกฤติมาก (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, น. 193-211) แต่ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครรังสิตส่วนใหญ่ต่างให้ความสำคัญกับความพึงพอใจในตนเองของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นข้อค้นพบสำคัญ และทางผู้วิจัยสามารถนำข้อค้นพบไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงแผน ตลอดจนเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญให้กับผู้บริหารในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการวางแผนการพัฒนาต่อไป (สุบิน ยุระรัช, 2554, น. 31-54) อีกทั้งยังเป็นไปตามแนวคิดการนำข้อค้นพบไปใช้ประโยชน์ของ Patton (1997) จากหนังสือที่ชื่อว่า "Utilization-focused evaluation" ทั้งนี้ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารวิชาการทั้ง 3 ด้าน ตามที่ระบุไว้ในกรอบแนวคิด ที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อย สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นคือ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน พบว่า ความพึงพอใจในตนเอง มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในทุกด้านของการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรที่ดีนั้น ไม่เพียงแต่เป็นการพัฒนาหลักสูตรตามเนื้อหาวิชาการ แต่ควรสอดแทรกให้ผู้เรียนรับรู้ เข้าใจ และยอมรับในตัวตนของตนเอง เนื่องจากความพึงพอใจในตนเองจะนำไปสู่การมีความอยู่ดีมีสุขด้านจิตใจ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตามบริบทของเทศบาลนครรังสิต ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นเอง ผู้ให้ข้อมูลอาจเห็นว่าเป็นช่องทางสำคัญในการสอดแทรกเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาตัวตน สามารถเรียนรู้และเข้าใจตนเอง และนำไปสู่ความพึงพอใจในตนเองได้ในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Beane (1982) ที่กล่าวว่า เป้าหมายของโรงเรียนควรรวมถึงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในแง่ของการพัฒนามนุษย์ นอกเหนือจากแนวคิดทางวิชาการเพียงอย่างเดียว โดยหลักสูตรควรนำไปสู่ความชัดเจนในแนวคิดเกี่ยวกับตัวตนที่ตนเองมองเห็น การพัฒนาความพึงพอใจในตนเอง และความชัดเจนในค่านิยมที่ตนยึดถือ โดยมีความพึงพอใจในตนเองเป็นพื้นฐาน

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาความพึงพอใจในตนเองของผู้เรียน และในแง่ของการศึกษานั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในตนเอง เพราะความพึงพอใจในตนเองที่นำไปสู่ผลกระทบหลายด้านในชีวิต ดังที่ Nguyen et al. (2019) กล่าวว่า ความพึงพอใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า และความเครียดด้านการเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างมากและเชื่อมโยงกับความคิดฆ่าตัวตาย ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน จึงควรสนับสนุนให้ครูมีการกระจายกิจกรรมให้ละเอียดและครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของหลักสูตรแต่ละระดับหรือแต่ละประเภท (ณรงค์ พิมสาร และคณะ, 2563, น. 315-324)

2. ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อย่อย พบว่า การวัดประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน พบว่า การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ในปัจจุบันแม้กระบวนการวัดและประเมินผลจะมีรูปแบบที่หลากหลาย

กว่าแต่ก่อน แต่กระบวนการเหล่านั้นกลับไม่ตอบโจทย์การวัดและประเมินผลผู้เรียนในมิติของการนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิต ผู้เรียนยังไม่สามารถนำองค์ความรู้ที่เรียนไปบูรณาการเข้ากับความต้องการ จุดมุ่งหมาย และสภาพในอนาคตที่ตนอยากจะเป็น สอดคล้องกับงานวิจัย วัศพล โอมพรนุวัฒน์ (2562) ที่กล่าวว่า แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกอบรมด้านการวัด ประเมินผลการจัดการเรียนรู้หลายครั้ง แต่ครูส่วนใหญ่ก็ยังคงใช้วิธีการวัดประเมินผลแบบเดิม

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตามบริบทผู้ให้ข้อมูลนั้น โรงเรียน 5 แห่งจากทั้งหมด 8 แห่ง เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในด้านการมีจุดมุ่งหมายในชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์จึงเป็นไปได้ยาก แต่ถึงอย่างนั้นก็เป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ เพราะหากโรงเรียนมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถตอบตนเองได้ว่าสิ่งใดที่ตนมุ่งหวังอยากให้เป็น และสิ่งใดคือจุดมุ่งหมายที่แท้จริงในชีวิต ซึ่งการตระหนักและรับรู้ถึงจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนเองตั้งแต่วัยเยาว์นั้น คือการเติบโตก้าวสำคัญในการพัฒนาทักษะและศักยภาพของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ James Stanfield (2020) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีจุดมุ่งหมายในชีวิตสูงมักมีทั้งทักษะทางอารมณ์และทักษะทางสังคมมากกว่าผู้อื่น

จะเห็นได้ว่าการวัดประเมินผลตามสภาพจริงมีส่วนสำคัญในการทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในชีวิต ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน จึงควรสนับสนุนให้ครูมุ่งการวัดและประเมินผลที่การค้นหาคำศัพท์หรือคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียน เน้นสมรรถนะหรือการปฏิบัติให้มากขึ้น ผสานแนวทางการวัดและประเมินผลให้เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตของผู้เรียน (real-world context) (กมลวรรณ ดงธนกันท์, 2565, น. 2-11)

3. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รายช้อย่อย พบว่า การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน พบว่า การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดสภาพแวดล้อมแบบเดิม หากแต่ต้องเกิดจากการจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการที่เอื้อต่อเป้าหมายในชีวิตของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งการจัดบรรยากาศนี้ไม่ใช่เพียงการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทางกายภาพเท่านั้น แต่หมายรวมไปถึงการจัดบรรยากาศเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัยทางจิตใจ เพราะบรรยากาศในสถานศึกษาที่เป็นลบ เช่น การกลั่นแกล้งหรือความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู อาจส่งผลให้ผู้เรียนเลิกเรียนกลางคัน นอกจากนี้ การเลิกเรียนกลางคันยังส่งผลกระทบต่อทั้งสังคมและบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงความเสี่ยงต่อการว่างงาน ความยากจนที่เพิ่มขึ้น สุขภาพที่แย่ลง และการกีดกันทางสังคม (Psacharopoulos & Patrinos, 2018, p. 445-458)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตามบริบทผู้ให้ข้อมูลนั้น โรงเรียน 5 แห่งจากทั้งหมด 8 แห่ง เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล และอีก 2 แห่ง เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเน้นจัดบรรยากาศทางการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของผู้เรียนเป็นสำคัญ และอีก 1 แห่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา แต่เป็นโรงเรียนลักษณะพิเศษที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักกีฬา ดังนั้น การจัดบรรยากาศทางการเรียนรู้จึงเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของผู้เรียนเช่นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าการจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้มีส่วนสำคัญในการทำให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน จึงควรสนับสนุนให้ครูเปลี่ยนการจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้เป็นบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในทางจิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วย 1. บรรยากาศที่อบอุ่น (Warmth) 2. บรรยากาศที่เป็นอิสระ (Freedom) 3. บรรยากาศที่ท้าทาย

(Challenge) 4. บรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือ (Respect) 5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) และ 6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) (พิมพ์พัญญู ทองกิ่ง, 2563, น. 50-59)

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบองค์ประกอบของการบริหารวิชาการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในระดับที่เท่ากัน ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ ต่างมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในระดับที่เท่ากัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลเชื่อว่าการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้นั้นมีความสอดคล้องกันในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความอยุ่ดีมีสุข และหากครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้อามีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Iqbal, M. H., Siddiqie, S. A., & Mazid, M. A. (2021) ที่กล่าวว่า ครูเป็นเหมือนกะลาสีบนเรือที่ไม่มีหางเสือ เมื่อไม่มีความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีพื้นฐานและแนวคิดของการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล มากกว่านั้นครูจะไม่สามารถติดตามและเผยแพร่ผลการจัดการเรียนรู้ของบทเรียนได้เมื่อไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) มากกว่าการรับความรู้จากครูเพียงอย่างเดียว เน้นการนำประสบการณ์ใหม่หรือสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็นใหม่ ๆ ในชีวิตประจำวัน มาเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างความเข้าใจของตนเอง ซึ่งจะไปสู่การพัฒนาความสามารถทางการรู้คิด (Cognitive abilities) และจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ความต้องการของตนเองและการมีเป้าหมายในชีวิตได้ ทั้งนี้ครูอาจเริ่มที่การจัดลำดับความสำคัญในเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาเป็นลำดับขั้นที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Iqbal, M. H., Siddiqie, S. A., & Mazid, M. A. (2021) ที่กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรได้รับการจัดลำดับความสำคัญเพื่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้นในห้องเรียน ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญคือต้องปฏิบัติตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory)

2. ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งการดำเนินการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล ต่างมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในระดับที่เท่ากัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลยังไม่มีแนวทางปฏิบัติในการวัดและประเมินผล รวมทั้งเครื่องมือในการวัดประเมินผลเกี่ยวกับความอยุ่ดีมีสุขของผู้เรียนที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูกำหนดแนวทางและเครื่องมือวัดประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิดของผู้เรียน ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยเฉพาะการสร้างทักษะการคิดระดับสูง ครูผู้สอนอาจใช้การตั้งคำถามปลายเปิดกว้าง ๆ ในการนำเข้าสู่เรื่อง (Scene-Setting) เช่น ปรับจากถามว่า ประชาธิปไตยหมายถึงอะไร เป็นประชาธิปไตยอาจจะหมายถึงอะไรได้บ้าง หรืออาจตั้งคำถามเชิงเหตุผล เช่น ปรับจากถามว่า ภูเขาเป็นสัตว์ชนิดใด เป็น ภูเขาเป็นสัตว์เลื้อยคลานเพราะเหตุใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งหากเป็นผู้เรียนระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษา ครูสามารถตั้งคำถามในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ แต่หากเป็นผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ครูสามารถตั้งคำถามที่เป็นประเด็นที่น่าสนใจในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tofade, T., Elsner, J., & Haines, S. T. (2013) ที่กล่าวว่า คำถามเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังที่สุดและการนำแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนมาใช้ สามารถเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) ผู้บริหารของเทศบาลนครรังสิตควรกำหนดนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจใน

ตนเองและการมีจุดมุ่งหมายในชีวิตไว้ในหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตัวเองและค้นหาสิ่งที่ตนเองชอบ และนำไปสู่การมีจุดมุ่งหมายในชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในตนเองและการมีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีค่าความต้องการจำเป็นในระดับที่ใกล้เคียงกัน

2) ผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาควรมีนโยบายบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในตนเองข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถผสมผสานการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบและรู้สึกพึงพอใจในตนเองได้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ทั้งการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในตนเอง มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

3) ครูควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการวัดและประเมินผลให้เป็นรูปแบบในยุควิถีใหม่ เน้นบูรณาการให้เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตของผู้เรียน (real-world context) และควรเน้นให้มีการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบจุดเด่นและจุดบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการมีเป้าหมายในชีวิต เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิตมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

4) ครูควรให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้เป็นชั้นเรียนเชิงบวกทั้งทางกายภาพและทางจิตวิทยา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

5) ครูควรนำหลักการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ มาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ซึ่งบ่งบอกว่าในปัจจุบันผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในทั้งสององค์ประกอบนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อสอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับการรับรู้และเข้าใจแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน เนื่องจากการรับรู้และเข้าใจแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนในมุมมองของครูและผู้เรียนอาจแตกต่างกัน

2) ควรมีการวิจัยต่อยอดเพื่อศึกษาองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาแยกกัน เนื่องจากประสบการณ์และความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีอายุ หรือช่วงวัยที่แตกต่างกัน อาจนำไปสู่องค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนที่ต่างกัน

3) ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับผู้เรียนที่อยู่ในบริบทพื้นที่ที่ไม่ใช่ชุมชนเมือง เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนเมืองและมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้มีผลความต้องการจำเป็นในงานวิจัยนี้ไม่สูงมากนัก

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ตังธนกานนท์. (2565). การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง: แนวทางที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอนในยุคชีวิตวิถีใหม่ [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550,16 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 124 ตอนที่ 24ก, น. 29-30).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). การประเมินเพื่อเรียนรู้: การตั้งคำถามและการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้. สืบค้นจาก http://academic.obec.go.th/images/document/1517564005_d_1.pdf

- ณรงค์ พิมสาร และคณะ. (2663, พฤษภาคม-สิงหาคม). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(2), 315-324. สืบค้นจาก Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/243879>
- ดวงพร อุ้นจิตต์. (2557). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความผาสุกของนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/45488>
- พรทิพย์ จัปจิตต์. (2564, มิถุนายน). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนสำหรับสังคมยุคดิจิทัล. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 49(4), 1-8. สืบค้นจาก https://lib.edu.chula.ac.th/FILEROOM/CU_FORMJOURNAL/DRAWER001/GENERAL/DATA0017/00017678.PDF
- พระมหาประยุทธ์ ปยุตโต(ยาริชัย), พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ และ วรกฤตเถื่อนช้าง. (2564, พฤศจิกายน). การบูรณาการหลักสูตรปฐพีธรรมในการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6(11), 385-398. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSJA/article/view/251142>
- พิมพ์พัญ ทองกิ่ง. (2563, มกราคม-เมษายน). บทบาทครูกับการจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในศตวรรษที่ 21. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(1), 50-59. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/view/226951>
- ไพลิน พิงพิทยากุล. (2562). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี (ปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://itthesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2641/1/58252337.pdf>
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). (2561, 13 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. (เล่ม 135 ตอนที่ 82ก, น. 30-36).
- วัศพล โอมพรนุวัฒน์. (2562, กรกฎาคม). การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 15(2), 1-11. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/download/240732/165142>
- สุบิน ยุระรัช. (2554, พฤษภาคม-สิงหาคม). แนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 13(2), 31-54. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/9344
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548, พฤษภาคม-สิงหาคม). กลยุทธ์ทางเลือกเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและสมรรถภาพการวิจัยและประเมินของครูมืออาชีพในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนสู่โรงเรียนฐานความรู้: การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ. *วารสารวิจัยวิทยาการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 18(2), 193-211. สืบค้นจาก https://portal.edu.chula.ac.th/pub/jrm/index.php/jrm/article/download/159/pdf_170
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. สืบค้นจาก <http://koob.samroiwit.ac.th/webdata/teacherflow.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สืบค้นจาก <https://www.royalthaipolice.go.th/downloads/plan12.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*. สืบค้นจาก <https://www.idd.go.th/PDF/DevelopmentPlanNo.13.pdf>
- เทศบาลนครรังสิต. (2565). *แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลนครรังสิต พ.ศ. 2566-2570* สืบค้นจาก <https://drive.google.com/file/d/1SvKJ2oQeJWpxpfy6bflyTnsSJ8Jx5dUj/view>
- โรงเรียนดวงกมล. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2564 โรงเรียนดวงกมล*.
- โรงเรียนนครรังสิตสีวิเศษฯพันธ์. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2564 โรงเรียนนครรังสิตสีวิเศษฯพันธ์*.
- โรงเรียนมัธยมนครรังสิต. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมนครรังสิต*.
- Anderson, D. L., & Graham, A. P. (2016). Improving student wellbeing: Having a say at school. *School Effectiveness and School Improvement*, 27(3), p. 348-366. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/09243453.2015.1084336>
- Ashdown, D. M., & Bernard, M. E. (2012). Can Explicit Instruction in Social and Emotional Learning Skills Benefit the Social-Emotional Development, Well-being, and Academic Achievement of Young Children? *Early Childhood Education Journal*, 39(6), p. 397-405. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10643-011-0481-x>
- Barry, M. M., Clarke, A. M., Jenkins, R., & Patel, V. (2013). A systematic review of the effectiveness of mental health promotion interventions for young people in low and middle income countries. *BMC Public Health*, 13(1), p. 16. Retrieved from <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-835>
- Beane, J. A. (1982, 1 April). Self-Concept and Self-Esteem as Curriculum Issues. *Educational leadership*, 39(7), p. 504-506. Retrieved from <https://www.ascd.org/el/articles/self-concept-and-self-esteem-as-curriculum-issues>
- Clement, N. (2010). Student Wellbeing at School: The Actualization of Values in Education. In T. Lovat, R. Toomey, & N. Clement (Eds.), *International Research Handbook on Values Education and Student Wellbeing* (p. 37-62). Springer Netherlands. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-90-481-8675-4_3
- González-Zamar, M.-D., Ortiz Jiménez, L., Sánchez Ayala, A., & Abad-Segura, E. (2020, 3 February). The Impact of the University Classroom on Managing the Socio-Educational Well-being: A Global Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(3), p. 1-27. Retrieved from <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/3/931>
- Iqbal, M. H., Siddiqie, S. A., & Mazid, M. A. (2021). Rethinking theories of lesson plan for effective teaching and learning. *Social Sciences & Humanities Open*, 4(1), p. 1-2. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2021.100172>
- McKeering, P., Hwang, Y.-S., & Ng, C. (2021). A study into wellbeing, student engagement and resilience in early-adolescent international school students. *Journal of Research in International Education*, 20(1), p. 69-92.

- Nguyen, D. T., Wright, E. P., Dedding, C., Pham, T. T., & Bunders, J. (2019 September). Low Self-Esteem and Its Association With Anxiety, Depression, and Suicidal Ideation in Vietnamese Secondary School Students: A Cross-Sectional Study [Original Research]. *Frontiers in Psychiatry, 10*(698). p. 1-7. Retrieved from <https://doi.org/10.3389/fpsy.2019.00698>
- OECD. (2017). *PISA 2015 Results (Volume III)*. Retrieved from <https://doi.org/doi:https://doi.org/10.1787/9789264273856-en>
- Orkibi, H., & Ronen, T. (2017, 7 June). Basic psychological needs satisfaction mediates the association between self-control skills and subjective well-being. *Frontiers in psychology, 8*(936). P. 1-10. Retrieved from <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00936>
- Patton, M. Q. (2008). *Utilization-focused evaluation*. Sage publications.
- Psacharopoulos, G., & Patrinos, H. A. (2018, 7 June). Returns to investment in education: a decennial review of the global literature. *Education Economics, 26*(5), p. 445-458. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/09645292.2018.1484426>
- Ratelle, C. F., Simard, K., & Guay, F. (2013, June). University students' subjective well-being: The role of autonomy support from parents, friends, and the romantic partner. *Journal of Happiness Studies, 14*(3), p. 893-910. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10902-012-9360-4>
- Woolf, P. L. & Digby, J. (2021). *Student Wellbeing: An analysis of the evidence*. Retrieved from <https://oxfordimpact.oup.com/wp-content/uploads/2021/02/Student-wellbeing-impact-study-white-paper.pdf>
- Rodríguez-Fernández, A., Ramos-Díaz, E., Madariaga, J. M., Arrivillaga, A., & Galende, N. (2016). Steps in the construction and verification of an explanatory model of psychosocial adjustment. *European Journal of Education and Psychology, 9*(1), p. 20-28. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.ejeps.2015.11.002>
- Stanfield J. (2020). *It all starts with YOU*. Retrieved from <https://stanfield.com/developing-a-sense-of-purpose-in-youth/>
- Tofade, T., Elsner, J., & Haines, S. T. (2013). Best practice strategies for effective use of questions as a teaching tool. *American journal of pharmaceutical education, 77*(7), p. 8. Retrieved from <https://www.ajpe.org/content/ajpe/77/7/155.full.pdf>
- Tong, L., Reynolds, K., Lee, E., & Liu, Y. (2019). School Relational Climate, Social Identity, and Student Well-Being: New Evidence from China on Student Depression and Stress Levels. *School Mental Health, 11*, p. 509-521. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s12310-018-9293-0>
- Yalçın, İ., & Malkoç, A. (2015). The Relationship Between Meaning in Life and Subjective Well-Being: Forgiveness and Hope as Mediators. *Journal of Happiness Studies, 16*(4), p. 915-929. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10902-014-9540-5>